

Lærling på Ærø Sund af Allan Harsbo

Hver tirsdag morgen var det kreaturdag. kl. 05.50 afgik M/F Ærø Sund mod Svendborg og samtlige øens kreaturhandlere, prangere af Guds nåde, var tidligt oppe og havde bragt deres indkøbte dyr til færgen, hvor de skulle lastes i jernbanevogne for transport til kreaturmarkedet i Svendborg. Som lærling på Dampskibsselskabet Ærø var tirsdagens kreaturtransporter en dag hvor stress og jag var kendetegnende for de første timer af arbejdsdagen. Kontoret, som lå i den smukke bindingsværksbygning på havnen, hvor Fyns Amts Avis i dag har til huse blev åbnet kl. 05.00 og var man en lidt nervøs lærling så mødte man op kl. 04.30 senest for at møde udfordringen og frem for alt få færgen klar og afgang til tiden. Ydermere var tirsdag skiftedag for biografilm. Som regel lå der på den gamle trætrappe tirsdag morgen en kæmpe stor filmrulle, med den foregående uges film program fra Ærøskøbing Kino. Det er ikke svært at forestille sig at det var vigtigt at den også kom med færgen. Her skulle der udfærdiges et stykgodsfragtbrev og sikre sig at filmen kom med videre til næste biograf.

Knap havde man åbnet døren før hele kontoret blev oversvømmet af heste- og kreaturhandlere og prangere af alle typer og karakterer. Alle iført deres nyvaskede og nystrøgne lysbrune prangerkitler med en kæmpe stor vespækket pung stikkende op af en af kitlens lommer (byttepenge). Prangerne var ofte ikklædt fantasifulde hovedbeklædninger rækkende lige fra en simpel sixpence til de flotteste borsalinoer.

Alle prangere skulle ”på tro og love” opgive hvor mange dyr, de havde afleveret til jernbanevognene, som blev lastet under opsyn af selskabets dragere, de såkaldte Litzenbrødre. Det var så lærlingens pligt at udfærdige et ”fragtbrev” per pranger, som skulle betale forskellig takst per dyr. Det var her man lærte alt om søer, orner, vallakker, gylter, væddere, kvier etc. Det var svært at følge med i deres opremsen og det var måske formålet. Ved kontroller foretaget med jævne mellemrum – altså hvor Litzenbrødrene skrev op hvad hver enkelt pranger havde afleveret viste det sig ofte, at der var store differencer – og ofte var det de samme prangere, som ikke havde ”styr” på deres dyr!!!. Man lærte efterhånden at spørge ind til antallet. ”Du sagde der var 4 orner, er du sikker på, der ikke er 5?” ”Nåh, jo jeg havde glemt dem fra Hologården, der er faktisk 6 orner!” Gik den, så gik den og hvad der var sparet var tjent. Men en god stemning med højt humør var der, de fleste prangere havde allerede tidligt om morgenen fået deres første kaffepunch, som man jo fik dengang. Alt klappede som regel frem til afgang, hvor banevognene blev kørt ombord med en heftig lydkulisse fra brølende køer og kalve, vrinskende heste og grisenes øf. Sådan har det sikkert lydt da Noah gjorde sin ark klar til afgang.

Senere på dagen returnerede prangerne med eftermiddagsfærgen og de fleste af dem i særdeles højt humør efter en dags gode handler på auktionen i Svendborg – og måske en kaffepunch eller to eller tre mere indenfor kitlen.